UNITAT D'HOSPITALITZACIÓ DOMICILIÀRIA DE SANTA COLOMA DE GRAMENET

Maria Roldán[1,2], Isabel Márquez[1,3], Diana Tolosa[1,3], Maria Roviralta[1,3], Pablo Sierra[2], David Córcoles[1,2], Luis Miguel Martin[1,2], Francesc Colom[1,2]

1. Institut de Neuropsiquiatria i Addiccions, Parc de Salut Mar.
2. Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques-IMIM, Parc de Salut Mar.
3. Xarxa de Recerca d'Infermeria en Salut Mental i Addiccions.

Introducció

El pla d'acció Europeu per a la salut mental plantejava com a un dels objectius per a assolir al 2020 que els serveis de salut mental fossin accessibles, competents, assequibles i disponibles a la comunitat d'acord amb les seves necessitats (1). Per tant, la hospitalització domiciliària s'inclou dins d'aquest model que promou la desinstitucionalització i potencia l'abordatge comunitari.

L'hospitalització a domicili (HAD) ofereix atenció des del domicili a l'usuari amb trastorn mental greu (TMG) en moments de descompensació aguda amb l'objectiu d'evitar l'ingrés hospitalari o bé escurçar-ne la durada, assegurant alhora un contínuum assistencial entre l'hospital i els serveis comunitaris (2).

En aquest sentit, des de 2014 s'han implementat aquests tipus de serveis a Catalunya, si bé és cert, que amb força variabilitat en els funcionaments i dinàmiques dels diferents equips i territoris. El HAD CAEM (Centres Assistencials Emili i Mira) forma part de l'Institut de Neuropsiquiatria i Addicions (INAD) del Parc de Salut Mar, està format per 2 infermeres i 1 psiquiatra, i la seva àrea de referència és la ciutat de Santa Coloma de Gramenet.

Objectiu

Descriure l'activitat de la unitat HAD CAEM des de la seva obertura fins a l'actualitat i les característiques dels usuaris ingressats.

Metodología

Estudi exploratori, retrospectiu i descriptiu utilitzant les dades de tots els usuaris ingressats a HAD CAEM des d'agost de 2018 fins març de 2021.

Els criteris d'inclusió per a ingrés a HAD són: TMG en descompensació, suport familiar i ingrés voluntari, mentre que els d'exclusió són risc autolític, deteriorament cognitiu, consum de tòxics o trastorn de personalitat com a problema principal.

La recollida de dades s'ha realitzat a través de la història clínica i una base de dades creada ad hoc, mentre que el seu anàlisi s'ha realitzat amb el programa Excel.

Resultats

La mostra està formada per un total de 140 usuaris, el 10% dels quals són reingressos a la nostra unitat, amb una proporció similar entre ambdós sexes i amb una edat mitja de 46.8 anys (taula1).

Els diagnòstics són: 36% Tr. Psicòtics(69% Esquizofrènia, 16% Primers Episodis, 9% Psicosi no especificada, 6% Trastorn delirant), 29% Trastorn bipolar (44% episodi maníac/hipomaníac, 17% episodi depressiu, 38% altres (mixt o no especificat), 20% Trastorns depressius, 8% Trastorns esquizoafectius (10% tipus bipolar, 20% tipus depressiu, 70% no especificat) i 7% altres (Trastorn obsessiu-compulsiu, Trastorn per estrès post-traumàtic, Trastorn personalitat i Deteriorment Cognitiu) (gràfic1).

Els serveis derivants són: 47% Centre de Salut Mental (CSMA), 32% Unitat aguts hospitalària (25% HUGTiP i 75% CAEM), 17 % Urgències (gràfic2).

El destí a l'alta és: 78% CSMA, 10% ingrés a aguts, 4% primers episodis, 4% UFISS i 4% hospital de dia de salut mental (gràfic3).

Quant a la tendència de l'hospitalització a HAD observem un pic d'ingressos entre els mesos d'abril-maig i d'octubre-novembre. L'estada mitja és de 28 dies, l'assistència és de 7 visites i 2 trucades per usuari, i el temps de resposta des de l'alerta fins a la valoració és de 2 dies (gràfic4).

Taula 1

Total pacients	140
Edat	46,8 anys
Sexe	50,7% M i 49,3% H
Visites	7,3
Trucades	1,7
Estada	27,9 dies
Temps resposta	2,3 dies

Gràfic 1. DIAGNÒSTICS

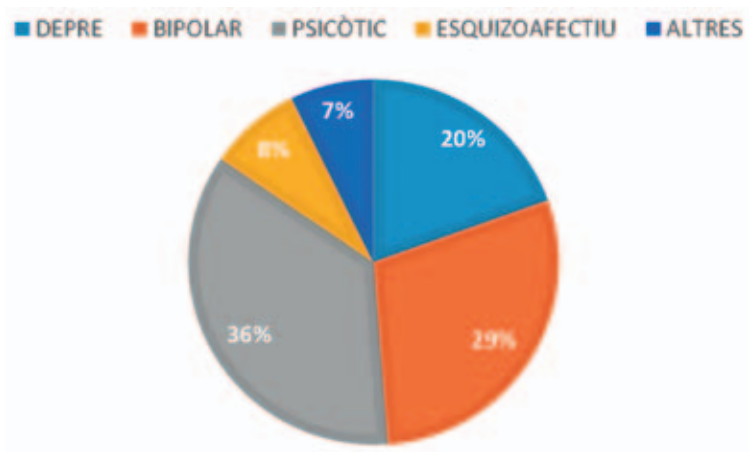

Gràfic 2. DERIVANT

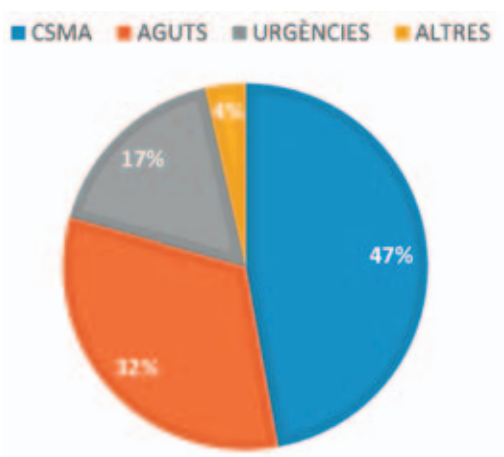

Gràfic 3. DESTÍ AL ALTA

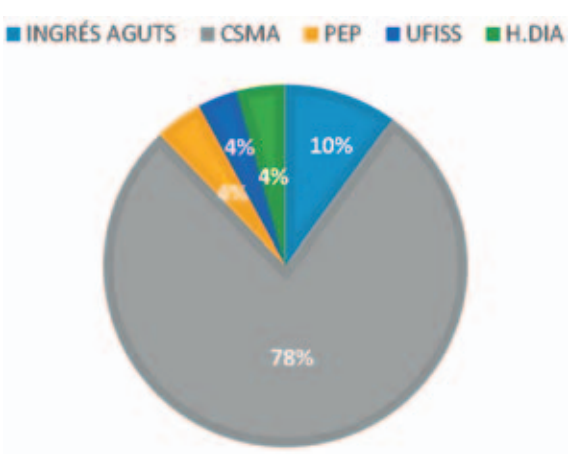

Gràfic 4. TENDÈNCIA PACIENTS HAD

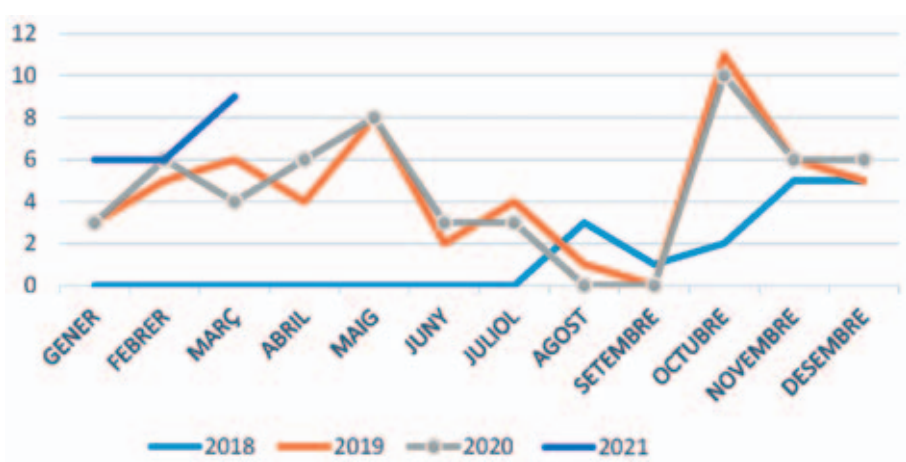

Conclusions

El perfil d'usuari del HAD CAEM (sexe, edat i diagnòstic) és similar al de la unitat d'aguts. La durada mitjana dels nostres ingressos és una mica superior respecte a la unitat d'aguts (28 dies vs 21 dies), fet que es podria explicar per una freqüència inferior de visites o més factors de confusió al domicili, entre d'altres possibles causes.

La nostra ubicació al mateix edifici d'aguts del CAEM, el fet de tenir només 1 CSMA de referència, el contacte estret amb els professionals o el fet que les Urgències estiguin ubicades a HUGTiP pot influir en el número de derivacions provinents d'aquests serveis. També destacar que els professionals derivants són principalment residents, adjunts del CSMA, d'HUGTIP o de CAEM que coneixen el nostre funcionament i amb qui tenim una relació freqüent. Per tant, proposem realitzar una major difusió de la nostra unitat entre la resta de residents de l'INAD i una major presència i visibilitat a les urgències d'HUGTIP.

Bibliografia

1) Pla director de salut mental i addiccions. Estratègies 2017-2020. Generalitat de Catalunya. Departament de Salut, juliol 2017. Disponible a: https://salutweb.gencat.cat/web/.content/_ambits-actuacio/Linies-dactuacio/Estrategies-de-salut/Salut-mental-addiccions/Linies-estrategiques/estrategies2017_2020.pdf

2) Wheeler, C., Lloyd-Evans, B., Churchard, A. et al. Implementation of the Crisis Resolution Team model in adult mental health settings: a systematic review. BMC Psychiatry 15, 74 (2015). https://doi.org/10.1186/s12888-015-0441-x

INAD Institut de Neuropsiquiatria i Addiccions

Parc de Salut MAR Barcelona